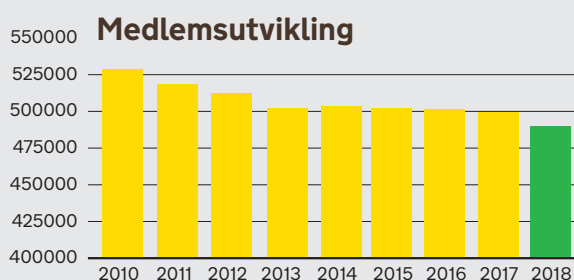
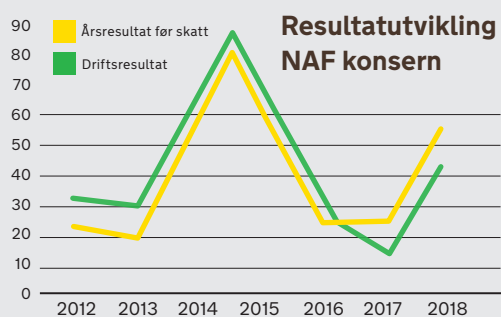

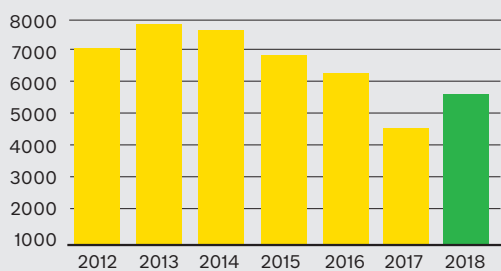
NAF
Årsberetning
—
2018

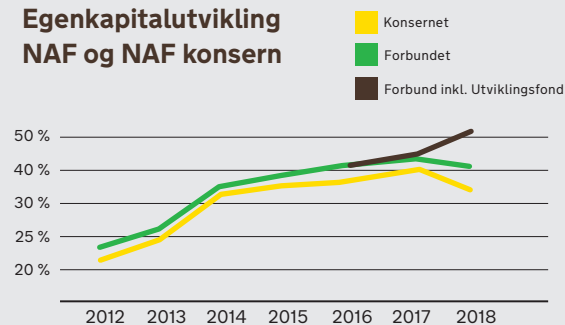
Nøkkeltall

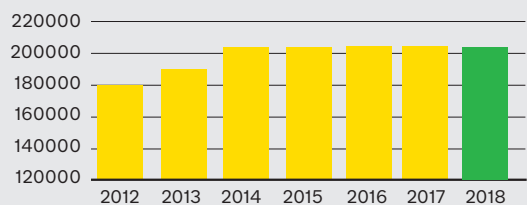
Antall medieoppslag om NAF

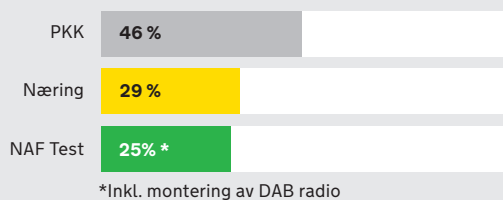
Egenkapitalutvikling NAF og NAF konsern

Antall testeaktiviteter

Fordeling av testaktiviteter i %

Innhold

Hovedstyrets årsberetning	2
Resultatregnskap	7
Balanse	8
Noter	10
Kontantstrømanalyse	21
Kontrollkomiteens innstilling	22
Revisors beretning	23
Medlemsstatistikk	25

NAF Årsberetning 2018

Opplag: 300
Design/layout: NAF Markedsavdeling, Lena Akopian.
Foto: Erik Norrud.
Forsidefoto: © Foto: Colourbox.com.
Trykk: Rolf Ottesen.

NAF ønsker å bidra til et bedre miljø.
NAF Årsberetning er merket med det offisielle miljømerket Svanen. NAFs trykkeri er godkjent som Svanemerket bedrift. Det betyr at denne trykksaken oppfyller strenge miljøkrav til papiret, trykkfargen og trykkprosessen.

Hovedstyrets årsberetning 2018

Irene Teige Killi
Ordfører

Lars Peter Endresen
Varaordfører

Fredrick Andersen
President

Stig Wettre-Johnsen
Visepresident

Virksomhetens art og lokalisering

Norges Automobil-Forbund (NAF) er en uavhengig, medlemsstyrt forbruker- og interesseorganisasjon som ivaretar medlemmenes behov som trafikant. NAF skal hjelpe medlemmene gjennom å tilby et attraktivt fellesskap og gunstige fordeler, samt kjempe for medlemmene gjennom markant samfunnspåvirkning for å sikre trygg, effektiv og miljøvennlig samferdsel.

Forbundet omfatter også virksomheten i NAF Øvingsbaner, som driftes etter avtale med Statens vegvesen. I henhold til denne avtale skal denne virksomheten være selvfinansierende og årsresultatet avregnes mot øvingsbanenes driftsfond. NAF Lånkesenteret AS ble etablert i 2014, og har som formål å forvalte driften på Lånkebanen i Stjørdal. Selskapet er 100 % eiet av Forbundet. Forbundet flyttet i slutten av 2018 tilbake til sentrum av Oslo, hvor det er inngått en langsiktig leiekontrakt i Skippergata 4. Som en følge av dette er selskapet NAF Gården AS, som eide de tidligere lokalene på Helsfyr, solgt. NAF AS omfatter test, kontroll og verkstedtjenester på biler ved de ulike NAF-sentere rundt om i landet. NAF AS eier også 64,37 % av aksjene i NAF Trafikksenter AS, populært kalt Vålerbanen. Dette er et av Europas største trafikksikkerhets-sentre, beliggende i Våler i Solør.

SOS Veihjelp AS drifter veitjenesten for medlemmene med et landsdekkende nett av bilbergere med tilhørende alarm-sentral. Dette er et selskap hvor SOS International AS har en 66 % eierandel og hvor NAF AS eier de resterende 34 %. NAF AS har også hatt en eierandel på 34% i NAF Forsikringsformidling AS. Denne eierandelen ble i 2018 overdratt til Gjensidige for ytterligere å strømlinje driftsmodellen for salg av forsikringer til medlemmene i NAF. NAF har en langsiktig strategisk avtale med Gjensidige.

NAF har et samlet landsdekkende nett med 48 NAF Senter og 27 øvingsbaner. Den frivillige delen av virksomheten drives gjennom 70 selvstendige lokalavdelinger ved hjelp av ca. 2.500 tillitsvalgte og frivillige.

Medlemsutvikling

NAF har i de siste årene hatt en svak nedadgående trend på medlemsutviklingen. Ved årsskiftet var det 488.419 medlemmer, en nedgang på ca. 9.400 (1,9 %) i forhold til fjoråret. Tatt i betraktning at konkurransen har økt kraftig gjennom de siste årene, og at NAF-medlemskapet utfordres fra mange hold, så er styret fornøyd med det relativt stabile medlemsantallet gjennom året. Styret ser samtidig at medlemsbehovene er i endring, og det er igangsatt et arbeid med formål om å fornye dagens medlemskapsmodell i tråd med behovene i markedet.

Regnskap, fortsatt drift, disponering av årsresultatet

Konsernets totale driftsinntekter i 2018 var på 893,0 millioner kroner, som er en økning på 72 millioner kroner i forhold til året før. Omsetningsøkningen kommer innenfor nesten alle hovedområder. Salget av aksjene i NAF Forsikringsformidling AS har gitt en nettogevinst i regnskapet på 18,2 millioner som er klassifisert under andre driftsinntekter. Salget av aksjene i NAF Gården AS har gitt en nettogevinst på 31,4 millioner, og er også klassifisert under andre driftsinntekter. Sammen med dette er det tilbakeført tilhørende konsernintern merverdi på 8,9 millioner vedrørende NAF Gården AS. Medlemskontingenten utgjorde 23,5 % av NAFs totale inntekter.

Gjennom 2018 har den kollektive veitjenesteordningen hatt stabile enhetskostnader, men hadde en noe høyere bruksfrekvens enn tidligere år. Veitjenesteordningen er forsikret i Gjensidige, og det er i 2018 bokført 12,6 millioner kroner under finansinntekter som et resultat av mottatt kundeutbytte fra deres ordning.

NAF er en organisasjon som i stor grad er avhengig av den kompetanse som ligger hos de ansatte, og lønn og honorarer utgjorde 36,7 % av de totale driftskostnadene i 2018. Investeringene i 2018 er hovedsakelig relatert til IKT, oppgradering av verksted/driftnlegg samt innredning av nytt hovedkontor.

Totalt er det investert 40,7 millioner kroner til disse formålene. Det er ikke foretatt noen finansielle investeringer gjennom året. NAF har ingen forsknings- og utviklingsaktiviteter utover det som følger av normal drift. NAF har en fortsatt god og positiv kontantstrøm fra de operasjonelle aktivitetene, og sammen med frigjøring av kapital ved salg av NAF Gården AS så har konsernet opparbeidet 430 millioner kroner i likvide midler ved årsskiftet.

Forbundets årsresultat etter skatt ble et overskudd på 65,5 millioner kroner som foreslås disponert med 14,855 millioner til annen egenkapital og 50,654 millioner til utviklingsfond. Utviklingsfondet er opprettet for å tilføre ekstra midler til utvikling av nye produkter og tjenester til medlemmene når oppnådd resultat er over de fastlagte måltall. Konsernresultatet ble et overskudd på 56,6 millioner kroner etter skatt. Regnskapet for NAF og NAFs datterselskaper er avgitt under forutsetning om fortsatt drift, og regnskapet er avlagt etter egenkapitalmetoden. Dette for å gi et mest mulig korrekt bilde av egenkapitalen i Forbundet. Konsernets egenkapital pr. 31.12.18 var på 351,8 millioner kroner. Styret er av den oppfatning at årsregnskapet gir et rettvise bilde av selskapets balanse, resultat og finansielle utvikling.

Konkurranse og samarbeidsforhold

Både den forretningsmessige delen av virksomheten og medlemsdelen er i betydelig og økende grad utsatt for konkurranse fra andre aktører i markedet, som i stadig økende omfang prøver å kopiere NAFs medlemskonsept og medlemsfordeler. Det faktum at vi grunnleggende er en ideell, uavhengig og medlems-eid organisasjon gir oss imidlertid en ekstra dimensjon og et godt utgangspunkt for å møte denne konkurransen.

På test- og kontrollvirksomheten utfordres virksomheten først og fremst fra landets bilverksteder, men også som følge av utvidede garantiperioder på nye biler. NAF har til tross for den økende konkurransen likevel greid å opprettholde sin posisjon på test og kontroll, og har i 2018 en markedsandel på PKK (EU-kontroll) på 8,3%. NAF har i 2018 videreført konseptet på enklere meny-verkstedtjenester - NAF Verksted - på flere lokasjoner, og vil fortsette med dette i 2019. Denne tjenesten har blitt tatt svært godt imot blant våre medlemmer.

NAF har i 2018 videreutviklet og fornyet mange av våre samarbeidsforhold. Viktige samarbeidspartnere for våre medlemsfordeler gjennom året har vært SOS International, Gjensidige, Eika, Dekkmann, Circle K, Hertz og Riis Bilglass. NAF har fortsatt en sentral posisjon i internasjonale nettverk, bl.a. gjennom vår deltakelse i FIA og ARC.

Finansiell risiko

Organisasjonens medlemsmasse og konsernets kundemasse er bredt og variert sammensatt, og det foreligger etter hovedstyrets oppfatning ikke noen tapsrisiko av betydning. Utover det som er nevnt under konkurranse og samarbeidsforhold er vi forøvrig ikke eksponert for noen markedsrisiko av vesentlig art. Konsernet har verken omsetning eller kostnader av betydning i utenlandsk valuta, og er således i svært beskeden grad eksponert for valutarisiko. NAF har heller ingen vesentlige investeringer i aksjer eller andre verdipapirer, så vår risiko knyttet til kurssvingninger er minimal. NAF er i beskeden grad eksponert for svingninger i rentenivået. NAF Øvingsbaner har et eksternt langsiktig lån på 25,0 millioner

kroner. All øvrig langsiktig gjeld i Forbundet er til NAFs egne lokalavdelinger. NAF har en finanspolicy der minimering av finansiell risiko er et viktig element. Både Forbundet og konsernet som helhet hadde en positiv kontantstrøm i 2018 fra de operasjonelle aktiviteter. Totalt forventes det en positiv kontantstrøm også for 2019.

Forretningsmessig utvikling og fremtidsutsikter

NAF har ikke som formål å maksimere det økonomiske overskuddet av virksomheten, men er avhengig av positive økonomiske resultater over tid for å kunne tilfredsstillende medlemmenes behov best mulig.

Hovedstyret er således svært godt fornøyd med årets resultat, og foreslår at overskytende resultat ut over 2,5% resultatgrad disponeres til investering i nye produkter og tjenester. Dette er nødvendig for å sikre leveranse av relevante produkter, tjenester og medlemsfordeler til eksisterende og nye brukergrupper. Markedet forventes å være preget av mange endringer fremover knyttet til ny teknologi, økt digitalisering og endret forbrukeradferd. NAF er ikke på kort sikt særlig eksponert for svingninger i de økonomiske konjunkturer, rentenivået eller den politiske situasjonen. Hovedstyret vurderer at Forbundet har en tilfredsstillende egenkapital.

Strategi og organisasjon

Formålsparagrafen tydeliggjør at NAF er en medlemsstyrt og uavhengig interesseorganisasjon for trafikantene. På basis av dette og vedtatte hovedmål er det igangsatt et arbeid med handlingsplaner i tråd med den strategiske retningen for både det administrative og det frivillige NAF. Styret har gjennom året arbeidet med den videre strategiske retningen for årene fremover, hvilket ble lagt frem på Landsmøtet i 2017 hvor produkt og tjenesteutvikling samt lokalt medlemsengasjement skal være fokusområder fremover. Organisasjonen har for øvrig i all hovedsak vært uforandret gjennom året.

Medieprofil som engasjerer medlemmene i sosiale medier

2018 var et meget godt år for NAF i redaksjonelle medier, både med tanke på gjennomslag i viktige debatter om omlegging av bilparken, avgifter og veiprisering, men også i saker der NAF sprer gode tips og råd for sikker ferdsel i trafikken. Antall artikler økte med cirka 1200 oppslag sammenlignet med 2017 og NAF fikk noe bedre gjennomslag i sakene i 2018. På Instagram fikk NAF cirka 900 nye følgere i 2018, noe som utgjør en økning på 44%. Motor og motor.no er en viktig redaksjonell kanal for NAF, hvor viktige samferdselsaker blir satt søkelys på. Tallene på motor.no er ilt 2018 kommet opp på mellom 900 000 og 1 000 000 visninger per måned, og Motors nyhetsbrev har stabil høy åpningsgrad blant medlemmene.

Både Facebook, Instagram, Twitter og naf.no blir stadig viktigere kanaler for kommunikasjon med eksisterende og potensielle medlemmer. I 2018 startet for alvor oppbyggingen av NAF som eget mediehus, og ressurser vil fremover i økende grad fokuseres mot produksjon av eget innhold til egne kanaler.

Politisk påvirkning, forbrukersaker og juridisk bistand

2018 sto - nok en gang - i bilavgiftenes tegn. Nye måle-metoder for utslipp i EU skal implementeres i det norske avgiftssystemet, noe som kunne ført til et stort avgiftshopp for norske forbrukere. NAF fikk stanset en brå innføring, noe som sparte våre medlemmer for store utgifter ved bilkjøp. Samtidig jobbet vi for en fortsatt utskifting av den norske bilparken, der COutslippet skal ytterligere ned. I tillegg til kjøpsavgiftene, har bompenger vært en av de store sakene gjennom 2018. NAF har alltid jobbet for en ny og bedre måte å finansiere norsk infrastruktur på, men dette arbeidet fikk en ekstra aktualitet ved et gryende bompeng opprør over det ganske land. NAF har vært en sterk og synlig aktør i denne debatten. Videre har vi også hatt fokus på togpendlernes rettigheter ved forsinkelser, og har foreslått at det innføres en pendlergaranti.

Vi fortsetter å tydeliggjøre trafikantenes utfordringer og muligheter knyttet til det grønne skiftet, teknologiutvikling og byvekst. Våre medlemmer begynner både å merke endringene på lommeboka, og restriksjoner på bilbruk i flere av de største byene våre. I disse debattene har vi vært tydelige på at mange trenger bilen for å få hverdagen til å gå opp. Det er stor forskjell på transport i byene og i distriktene. Vi er tydelige på at «det grønne skiftet» må gjøres forutsigbart for forbrukerne. Lange køer for å kjøpe elbil gir utfordringer både hva gjelder forbrukerrettigheter og utfordrer utviklingen av den norske bilparken. NAF har gjennom året vært en god kilde til informasjon om elbil, sikker lading hjemme og på veien. NAFs krav til en offentlig ladeplan har også vært et tydelig budskap. NAF deltok på Arendalsuka, hvor vi både arrangerte møter og deltok i fagpanel hos andre aktører. NAF har også gjennom året hatt et godt trykk på forbrukertester, og de fleste trafikantgrupper har blitt dekket. NAF Advokat vant i 2018 en viktig prinsipiell sak i Høyesterett, hvor spørsmålet i saken var om man etter et privat kjøp av en bruktbil skal kunne

reklamere til verksteder som har gjort en jobb for tidligere eier. NAF har her skapt ny rett og styrket forbrukers rettigheter ved kjøp av alle større løsøre gjenstander. Dette er noe som får konsekvenser for et stort antall norske forbrukere. NAF Advokat bisto våre medlemmer med mer enn 3 000 saker i 2018. Den største kategorien er fremdeles problemstillinger gjeldende kjøp og salg av bil. Andre store kategorier er reklamasjoner på verkstedtjenester og forsikrings-/erstatningssaker, inkludert en økende portefølje med til dels store og tunge personskadesaker. Forøvrig har NAF Advokat brukt mye tid i 2018 på å stanse useriøse forhandlere som har lurt mange av våre medlemmer. Dette resulterte i at vi gjennom Motor for første gang gikk ut og advarte våre medlemmer mot enkelte navngitte bruktbilforhandlere. Flere av de aktuelle aktørene er nå ute av markedet, og dette er noe vi kommer til å følge med på også videre. NAF Advokat som representant for en stor andel av landets bileiere har her en viktig rolle, og har muligheten til å ta kamper det enkelte medlem ikke makter å ta selv.

Intern finansiering

Lokalavdelingene skal i henhold til NAFs vedtekter plassere sin overskuddslikviditet i NAF Finans, et konsernkontosystem som Forbundet har etablert for dette formål. Lokalavdelingene kan også søke om lån i NAF Finans. Pr. 31.12.18 hadde 64 lokalavdelinger og 3 MC klubber innskudd i NAF Finans med totalt 59,3 millioner kroner. 6 lokalavdelinger hadde på samme tidspunkt lån i NAF Finans med til sammen 17,0 millioner kroner. Et nytt lån ble innvilget i 2018. Gjennomsnittlig avkastning på innskuddsmidlene i 2018 var på 1,15 %, mens gjennomsnittlig utlånsrente var 2,14 %. Differansen mellom innskudd og utlån, 42,3 millioner kroner ved årsskiftet, disponeres av og bidrar til god likviditet i Forbundet.

Tillitsvalgte, lokalavdelinger

Landsmøtet ble i 2018 avholdt på Lillehammer. I tillegg har det vært avholdt en rekke regionsamlinger, kurs og seminarer med bred deltakelse fra lokalavdelingene. Aktivitetsnivået internt i avdelingene har vært høyt også i 2018, med aktiviteter innen trafikkikkerhet, politisk påvirkning og medlemspleie. NAFs interne Aktivitetsfond fikk innbetalt 1,5 millioner kroner fra 25 lokalavdelinger med regnskapsmessig overskudd i 2017. Fondet bidro med 2,3 millioner kroner i støtte til ulike lokale aktiviteter og prosjekter rettet mot lokalavdelingene. Ved årets slutt var det 1,7 millioner kroner i fondet. I 2018 ble prosjektet «Lokalt medlemsengasjement» startet opp med det formål at flere medlemmer skal engasjere seg i NAF og at medlemmer over hele landet skal oppleve et mer sterkt, kompetent og synlig NAF i sitt lokalmiljø. Det ble gjennomført et betydelig innsiktsarbeid for å forstå engasjement og frivillighet i dag, samt hvilken rolle NAF kan ta i dette. Innsikten dannet grunnlag for en aktivitet / pilot gjennomført på slutten av året. Erfaringer og lærdom fra piloten tas med i det videre arbeide i 2019 med en bred deltakelse fra lokalavdelingene.

Arbeidsmiljø

Den årlige arbeidsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført i begynnelsen av 2018 viste at det generelt gode arbeidsmiljøet har blitt opprettholdt fra forrige måling, og man er nær de oppsatte målsettinger på området. Tiltakene som er gjennomført på dette området de siste årene har hatt en positiv effekt, og det vil bli arbeidet videre med disse fremover. Selv om utviklingen går i riktig retning, er NAF fortsatt en organisasjon med betydelig overvekt av menn både blant tillitsvalgte og ansatte. Vår målsetting er at NAF skal være en organisasjon med full likestilling mellom kjønnene, noe det også jobbes aktivt med både i administrasjonen og i tillitsmannsapparatet. Styret anser ikke at det i NAF foregår diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk religion, livssyn eller kjønn, og

det er derfor heller ikke iverksatt spesielle tiltak for å motvirke slik diskriminering. Et arbeid med tydeliggjøring av organisasjonens varslingsrutiner ble implementert i begynnelsen av 2018. NAF har 3 kvinnelige styremedlemmer.

Totalt hadde konsernet 392 ansatte ved årets slutt, og de utgjorde 384 årsverk. Antall årsverk er en økning fra fjoråret med 6 årsverk. Antall kvinner var 81 eller 21,7 % av totalen. Sykefraværet lå på 4,4 % av total arbeidstid, hvilket er på nivå med året før. Konsernet har kontinuerlig fokus på tiltak som reduserer sykefravær, og har over tid hatt tett oppfølging av sykemeldte som har gitt gode resultater. Det har vært innrapportert to tilfeller av arbeidsulykker i 2018, hvilket også har medført mindre personskade og langtidsfravær.

Miljø

NAFs virksomhet har liten negativ miljømessig påvirkning på det ytre miljøet. Energien som går med til driften av NAFs bygninger og øvrige aktiviteter, er stort sett elektrisk energi. Det totale energiforbruket utgjorde i 2018 ca 6,2 millioner kWh, noe som tilsier en nedgang på ca 11 % sammenliknet med året før. NAF jobber kontinuerlig med å få ned forbruket. Medio desember 2018 flyttet NAFs hovedkontor inn i mer arealeffektive og miljøvennlige lokaler med primært led-belysning, bevegelses-sensorer for lys og fjernvarme som oppvarming. Nesten alle NAF sentre har bensin- og oljeutskillere, og ved hver relokalisering vi foretar, er dette et absolutt krav vi stiller overfor utleier. Alle våre sentre og kontorer har for øvrig miljøsortering og avfallssystem i henhold til lovverket for dette. NAF har en miljøpolicy som omhandler det å selv ta ansvar for miljøet og å være medlemmenes rådgiver innen mobilitet. Forbrukeren må kunne ta både økonomisk fornuftige og bærekraftige valg på sin hverdagsreise.

Oslo, 1. mars 2019

Hovedstyret i Norges Automobil-Forbund

**Line Lillebø
Osfooss**
ansattes repr.

**Tor Arne
Littlere**
styremedlem

**Jan Olav
Haarsaker**
1. vara

**Dag L.
Røyseng**
styremedlem

**Lars Erik
Baarli**
styremedlem

**Halvard
Olimb**
styremedlem

**Rolf-Hugo
Ribe**
styremedlem

**Trine
Bertram Hagen**
2. vara

**Jan Erik
Larsen**
styremedlem

**Vigdis
Svennungsen**
ansattes repr. vara

**Gøril
Bakken**
3. vara

**Fredrick
Andersen**
president/styreleder

**Stig
Wettre-Johnsen**
visepresident

**Anja
Johnsen**
styremedlem

**Anita
Lorentzen**
styremedlem

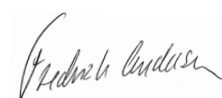
Resultatregnskap

	Noter	NAF		Konsern	
		2018	2017	2018	2017
Driftsinntekter:					
Kontingenter	2	210 199	207 187	210 199	207 187
Veitjenesten		225 223	214 064	225 223	214 064
Teste- og kontrollinntekter		0	0	162 607	173 118
Andre driftsinntekter	2	163 497	121 129	295 074	225 158
Sum driftsinntekter		598 919	542 381	893 102	819 528
Driftskostnader:					
Varekost	2	0	0	36 359	40 938
Lønn og andre personalkostnader	12,13	159 995	146 303	311 896	289 418
Direkte veitjenestekostnader		181 678	179 902	181 678	179 902
Ordinære avskrivninger	4	29 852	40 441	49 100	60 232
Andre driftskostnader		186 435	166 028	270 725	233 053
Sum driftskostnader		557 961	532 673	849 758	803 542
Driftsresultat		40 958	9 707	43 344	15 986
Resultatandel datterselskaper	5	10 548	2 395	0	0
Finansinntekter og kostnader:					
Finansinntekter konsernselskaper		1 503	1 503	0	0
Andre finansinntekter	2	16 985	15 692	18 549	16 408
Finanskostnader		-3 315	-3 297	-4 156	-4 070
Kapitalfond Øvingsbaner	8	-917	-420	-917	-420
Driftsfond Øvingsbaner	8	-254	-1 984	-254	-1 984
Netto finansposter		14 002	11 494	13 222	9 933
Ordinært resultat før skattekostnad		65 508	23 596	56 566	25 919
Skattekostnad på ordinært resultat	3	1	1	29	-1 669
Årets resultat		65 509	23 597	56 596	24 250
Disponeringer og overføringer:					
Annen egenkapital	7	14 855	13 597	5 942	14 250
Overføring til utviklingsfond	7	50 654	10 000	50 654	10 000
Herav majoritetens andel	7			56 580	23 597
Herav minoritetens andel	7			15	652

Balanse

Eiendeler	Note	NAF		Konsern	
		2018	2017	2018	2017
Anleggsmidler / Immaterielle eiendeler:					
Immaterielle eiendeler	4	25 381	25 465	36 747	38 397
Goodwill	4	0	0	1 919	2 238
Sum immaterielle eiendeler		25 381	25 465	38 665	40 635
Varige driftsmidler:					
Tomter, bygninger o.l.	4	75 677	79 168	158 467	244 727
Maskiner, inventar o.l.	4	18 967	9 416	43 376	33 030
Sum varige driftsmidler		94 643	88 584	201 844	277 757
Finansielle anleggsmidler:					
Investeringer i datterselskaper/tilknyttet selskap	5	97 008	127 308	15 000	17 189
Lån til lokalavdelinger		12 798	9 267	12 798	9 267
Lån til datterselskaper	11	17 538	59 500	0	0
Pensjonsmidler	12	0	613	0	613
Sum finansielle anleggsmidler		127 344	196 688	27 798	27 069
Sum anleggsmidler		247 368	310 737	268 306	345 462
Omløpsmidler:					
Varebeholdning		951	671	4 962	5 661
Fordringer:					
Kundefordringer		16 939	18 212	27 429	27 288
Fordringer konsernselskaper	14	412	480	0	0
Andre fordringer		18 326	19 441	22 895	26 607
Sum fordringer		35 677	38 134	50 324	53 895
Kontanter og bankinnskudd	6	380 987	209 869	430 706	244 993
Sum omløpsmidler		417 614	248 674	485 992	304 550
Sum eiendeler		664 982	559 411	754 298	650 012

Egenkapital og gjeld	Note	NAF		Konsern	
		2018	2017	2018	2017
Egenkapital					
Opptjent egenkapital:					
Annen egenkapital	7	228 438	197 662	228 596	197 688
Utviklingsfond	7	69 954	19 300	69 954	19 300
Veitjenestefond	7	41 100	41 100	41 100	41 100
Sum opptjent egenkapital		339 492	258 062	339 650	258 088
Minoritetsinteresser	7			12 170	12 217
Sum egenkapital		339 492	258 062	351 820	270 305
Avsetning for forpliktelser:					
Utsatt skatt	3	16	21	705	3 339
Pensjonsforpliktelse	12	473	584	812	1 002
Kapitalfond	8	27 123	26 206	27 123	26 206
Driftsfond	8	33 399	33 145	33 399	33 145
Sum avsetning for forpliktelser		61 010	59 955	62 037	63 691
Langsiktig gjeld:					
Pantelån	9	25 000	34 000	41 985	52 497
Øvrig langsiktig gjeld	6,9	47 783	54 082	61 013	66 010
Sum langsiktig gjeld:		72 783	88 082	102 998	118 507
Kortsiktig gjeld:					
Leverandørgjeld		47 441	14 258	59 253	26 099
Gjeld konsernselskaper	14	1 903	1 459	0	0
Betalbar skatt	3	4	6	205	543
Skyldig offentlige avgifter		9 433	8 813	21 787	22 114
Periodiserte kontingenter	1	84 301	84 699	84 301	84 699
Annen kortsiktig gjeld	10	48 615	44 079	71 897	64 054
Sum kortsiktig gjeld		191 697	153 313	237 443	197 509
Sum gjeld		325 490	301 349	402 479	379 707
Sum egenkapital og gjeld		664 982	559 411	754 298	650 012

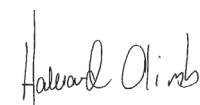
Fredrick Andersen / president / styreleder

Stig Wettre-Johnsen / visepresident

Dag L. Røyseng / styremedlem

Halvard Olimb / styremedlem

Anita Lorentzen / styremedlem

Lars Erik Baarli / styremedlem

Anja Johnsen / styremedlem

Tor Arne Litlere / styremedlem

Line Lillebø Osfoss / ansattes repr.

Rolf-Hugo Ribe / styremedlem

Jan Erik Larsen / styremedlem

Jan Olav Haarsaker / 1. varamedlem

Stig Skjøstad / adm.dirktør

Note 1

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk. Selskapsregnskapet avlegges etter egenkapitalmetoden. Dette innebærer at morselskapets andel av resultatet i datterselskapene er vist på linje før finansposter, mens aksjeverdiene er vist under finansielle anleggsmidler i balansen.

Morselskapets andel av resultatet er basert på datterselskapenes resultat etter skatt med fradrag av avskrivninger på merverdi som skyldes at kostpris på aksjene var høyere enn den ervervede andelen av bokført egenkapital.

NAF sin virksomhet, inkludert NAF Øvingsbaner, er landsomfattende, og medlemmene er tilsluttet 70 lokalavdelinger.

Konsernregnskapet omfatter NAF og datterselskapene NAF Lånkesenteret AS, NAF AS med sine datterselskaper; NAF Trafikksenter AS og NAF AS sin andel av Bratsbergveien 13 DA.

Konsolideringsprinsipper

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres. Virksomhetskjøp regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden.

Regnskapsmessig inntektsføring

Kontingentinntekter og veitjenesteinntekter er ført etter opptjeningsprinsippet, og kontingentene er periodisert etter forfallsperioder pr. 31.12.2018.

Salgsinntekter er ført på leveringstidspunktet, og øvrige inntekter føres etter opptjeningsprinsippet.

Inntektsføring av leieinntekter foretas når inntektene opptjenes.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte postene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en avsetning for å dekke forventet tap.

Varebeholdning

Varebeholdningen er vurdert til den laveste av anskaffelseskost etter FIFO prinsippet og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres i regnskapet og avskrives lineært over den forventede økonomiske levetid, dersom driftsmidlet har en levetid på over 3 år. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres, mens påkostninger tillegges driftsmidlets kostpris, og avskrives i takt med driftsmidlet.

Leasing

Anleggsmidler som er finansiert ved finansiell leasing er balanseført som øvrige anleggsmidler og avskrives etter samme prinsipper. Kontraktens gjenstående, ikke nedbetalte beløp er oppført som langsiktig gjeld i balansen.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Selskapet avsluttet sin ytelsesbaserte pensjonsordning med virkning fra og med 1. januar 2016 og alle ansatte har nå en innskuddsbasert pensjonsordning. Ved innskuddsbasert pensjon betaler selskapet innskudd til et forsikrings-selskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger. Innskuddsordningen har for 2018 vært basert på 5% innskudd på lønn mellom 1 -7,1 G og 8 % mellom 7,1 -12 G.

I tillegg har selskapet pensjonsavtaler med tidligere ansatte som finansieres over selskapets drift. Verdien av denne pensjonsforpliktelsen er avsatt i regnskapet. Endring i total netto pensjonsforpliktelse vises som pensjonskostnad i regnskapet.

Selskapet har videre en usikret forpliktelse gjennom avtalefestet pensjon (AFP).

Skattekostnad og utsatt skatt

Skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultatet og består av to elementer: Betalbar skatt og utsatt skatt i resultatregnskapet. Utsatt skatt i resultatregnskapet er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier. Utsatt skatt avsettes som langsiktig forpliktelse i balansen.

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet.

Veibok

Kostnader for utvikling av NAF Veibok 2018 er i immaterielle eiendeler aktivert med 11,2 millioner kroner. Disse kostnadene avskrives fra 2018 og frem til neste veibokutgivelse.

Note 2

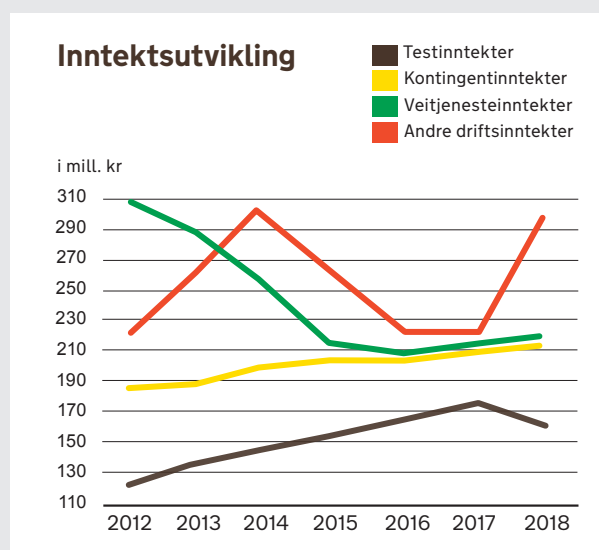
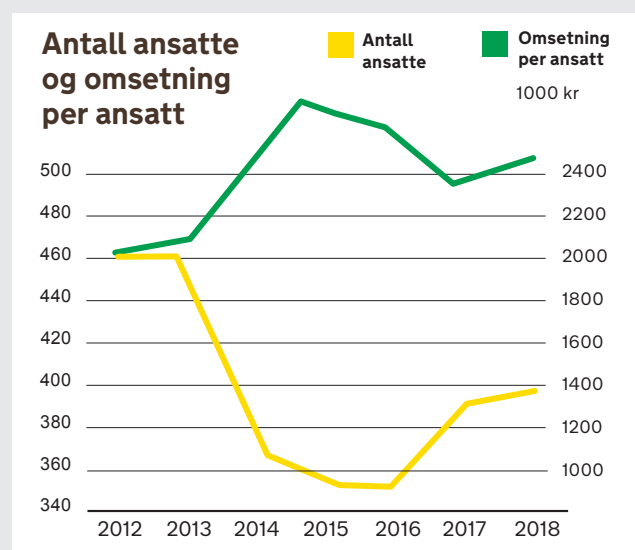
Spesifikasjon av kontingenter, andre driftsinntekter og varekost

NAF har kun salg til kunder i Norge og har således ikke omsetning mot utlandet. Gevinst ved salg virksomhet i 2018 skyldes salg av 99,7% av aksjene i NAF Gården AS og 34,0 % av aksjene i NAF Forsikringsformidling AS.

Andre finansinntekter:

Det er i 2018 bokført 12,6 millioner kroner under Andre finansinntekter som et resultat av mottatt kundeutbytte fra Gjensidigestiftelsens ordning.

	NAF		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Kontingenter:				
Kontingenter brutto	251 675	248 040	251 675	248 040
Andel lokalavdelingene	-41 476	-40 853	-41 476	-40 853
Kontingenter netto	210 199	207 187	210 199	207 187
Andre driftsinntekter:				
Baneleie Øvingsbaner	78 740	76 758	78 740	76 758
Inntekter kundesenter	3 928	3 347	0	0
Inntekter verksted	0	0	23 522	13 479
Husleieinntekter	839	248	2 315	6 279
Varesalg- og delesalg	1 380	417	62 026	53 923
Gevinst salg virksomhet/aksjer	31 396	0	40 671	0
Inntekter Motor	8 020	7 830	7 759	7 465
NAF Trafikksenter AS	0	0	36 210	35 714
Provisjonsinntekter partneravtaler	6 629	9 383	6 629	9 383
Finansielle formidlingsinntekter	19 298	17 898	19 298	17 898
Diverse inntekter	13 267	5 249	17 904	4 259
Sum andre driftsinntekter	163 497	121 129	295 074	225 158
Varekost:				
Varekost varer for videresalg	0	0	30 419	33 983
Varekost veitjenesten	0	0	0	2
Annen varekost	0	0	5 940	6 953
Sum varekost	0	0	36 359	40 938

Note 3**Skatt**

Utsatt skattefordel av underskudd til fremføring er ikke ført som eiendel på grunn av usikkerhet vedrørende fremtidig utnyttelse. Betalbar skatt i konsernet fremkommer som summen av betalbar skatt i selskapsregnskapene. Balanseført utsatt skatt representerer balanseført utsatt skatt i datterselskapene etter intern eliminering. Tallene i noten omfatter kun tall for selskapets og konsernets skattepliktige aktiviteter.

	NAF		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Årets skattekostnad fremkommer slik:				
Avsatt betalbar skatt	4	6	205	543
Endring utsatt skatt	-5	0	-167	0
Beregnet betalbar skatt av konsernbidrag	0	0	-61	3
Årets totale skattekostnad	-1	-1	-23	1 669
Betalbar skatt i årets skattekostnad fremkommer slik:				
Resultat før skattekostnad	65 509	23 596	56 567	25 919
Herav skattepliktig virksomhet	0	0	659	4 216
Permanente forskjeller	672	-1 271	-6 229	740
Midlertidige forskjeller	653	1 294	-765	45
Utnyttelse av fremførbart underskudd	0	0	0	-2 741
Grunnlag for betalbar skatt	18	23	-6 335	2 261
Avsatt betalbar skatt	4	6	205	543
Forskuddsskatt	0	0	0	0
Avsatt formueskatt	0	0	0	0
Avsatt betalbar skatt i balansen 23 % / 24 %	4	6	205	543
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt:				
Omløpsmidler	0	0	-11 121	-12 123
Anleggsmidler	0	0	3 148	20 405
Gevinst- og tapskonto	74	92	3 833	4 791
Pensjonsforpliktelse	0	0	-339	-418
Andre forskjeller	0	0	136	245
Sum midlertidige forskjeller	74	92	-4 343	12 900
Udekket underskudd til fremføring	147	0	-150 007	-148 626
Grunnlag for beregning av utsatt skattegjeld	221	92	-154 350	-135 726
Midlertidige forskjeller som ikke balanseføres			157 552	150 242
Utsatt skatt / (-) utsatt skattefordel 22 % / 23 %	16	21	705	3 339
Midlertidige forskjeller som inngår i ligningspapirer			13 466	5 922
Midlertidige forskjeller av konsernverdier			-9 123	-18 821
Balanseført utsatt skatt (-) utsatt skattefordel 22 % / 23 %	16	21	705	3 339
Endring utsatt skatt	-5	-6	-234	1 126
Endring utsatt skatt består av:				
Utsatt skatt på ordinært resultat	-5	-6	-34	1 558
Utsatt skatt konsernposter			-269	-431
Endring utsatt skatt i resultatet	-5	-6	-234	1 126
Endring utsatt skatt i resultatet			-234	
Endring utsatt skatt av avhentet virksomhet			0	
Endring utsatt skatt i balansen			-234	

Note 4 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

	Anskaffet 1.1.2018	Anskaffet i 2018	Avgang i 2018	Avskr. i 2018	Avgang avskr. i år	Tidl. avskr.	Sum avskr. 31.12.2018	Bokført verdi 31.12.2018	Økon. levetid
NAF									
Immaterielle eiendeler	88 407	19 153	-15 203	14 919	-10 886	62 942	66 975	25 381	3-5 år
Sum immaterielle eiendeler	88 407	19 153	-15 203	14 919	-10 886	62 942	66 975	25 381	
Anlegg øvingsbaner	120 691	2 455	-2 485	11 957	-2 485	53 517	62 988	57 673	5 år
Bygninger	1 933	6 230	0	220	0	773	993	7 170	10 år
Tomt	10 834	0	0	0	0	0	0	10 834	ingen avskr.
Sum tomter, bygninger o.l.	133 458	8 685	-2 485	12 177	-2 485	54 290	63 981	75 677	
Driftsløsøre	2 382	9 738	-2 115	77	-2 115	2 200	162	9 843	5-10 år
EDB	75	0	-75	0	-75	75	0	0	3-5 år
Biler/traktor	15 251	2 531	-299	2 187	-299	6 703	8 591	8 892	3-10 år
Finansiell leasing		630	0	399	0	0	399	232	3-7 år
Sum maskiner, inventar o.l.	17 708	12 899	-2 489	2 663	-2 489	8 978	9 152	18 967	
Sum varige driftsmidler	151 166	21 584	-4 974	14 840	-4 974	63 268	73 133	94 643	
Sum	239 573	40 737	-20 177	29 759	-15 860	126 210	140 108	120 024	
NAF Konsern									
Immaterielle eiendeler	109 430	21 888	-15 203	19 220	-10 886	71 033	79 367	36 747	3-5 år
Konserngoodwill	17 251	0	0	320	0	15 014	15 334	1 919	5-20 år
Sum immaterielle eiendeler	126 681	21 888	-15 203	19 540	-10 886	86 047	94 701	38 665	
Anlegg øvingsbaner	120 691	2 455	-2 485	11 957	-2 485	53 517	62 988	57 673	5 år
Merverdi bygninger	16 061	0	0	771	0	6 168	6 939	9 122	15-50 år
Bygninger	108 333	13 639	-5	5 279	0	35 848	41 128	80 838	5-33 år
Tomt	10 834	0	0	0	0	0	0	10 834	ingen avskr.
Sum tomter, bygninger o.l.	255 919	16 094	-2 490	18 007	-2 485	95 533	111 055	158 467	5-10 år
Driftsløsøre	15 704	11 934	-2 115	1 910	-2 115	9 770	9 564	15 958	3-5 år
EDB	901	790	-75	396	-75	325	646	970	3-5 år
Biler/traktor	38 293	3 233	-862	4 175	-862	24 378	27 691	12 972	3-10 år
Finansiell leasing	19 465	6 523	-7 536	4 976	-7 536	7 536	4 976	13 477	3-7 år
Sum maskiner, inventar o.l.	74 362	22 479	-10 588	11 457	-10 588	42 008	42 877	43 376	
Sum varige driftsmidler	330 281	38 573	-13 078	29 464	-13 073	137 541	153 932	201 844	
Sum	456 962	60 461	-28 281	49 004	-23 959	223 588	248 633	240 509	

I konsernets anskaffelseskost 1.1.2018 og i tidligere avskrevet er det inkludert anleggsmidler fra NAF Trafikksenter AS. Goodwill er vurdert etter forventet levetid og er knyttet til kjøp av virksomhet og kjøp av aksjer i datterselskap. Linjen for Bygninger inkluderer nytt hotellbygg på NAF Trafikksenter AS. Dette bygget ble ført på egen linje som Bygg under oppføring i 2016.

Goodwill per virksomhetsområde:	Balanseverdi	Øk. levetid	Avskrives
NAF Trafikksenter AS (kjøpt virksomhet 2009)	1 919	15 år	Lineært
Sum	1 919		

Note 5

Datterselskaper, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

	Eierandel	Stemmeandel	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende	NAF Kostpris
NAF AS, Oslo	100%	100%	39 500	39 500	1 000	185 000
NAF Lånkesenteret AS, Lånke	100%	100%	100	100	1 000	100
Sum						185 100

Bokført verdi av aksjer i datterselskap pr. 31.12.2018:

Bokført verdi pr. 01.01.2018 etter egenkapitalmetoden	127 308
Resultatandeler etter egenkapitalmetoden datterselskaper	10 548
Korreksjon resultatandeler datterselskaper	-40 848
Bokført verdi pr. 31.12.2018 etter egenkapitalmetoden	97 008

Resultater i datter- og datterdatterselskaper 2018:

	Andel årets res.	Avskrivning henførbare mva inkl. utsatt skatt	Avskrivning goodwill inkl. utsatt skatt	Årets res. andel
NAF AS	9 424		1 191	10 616
NAF Trafikksenter AS	348	-323	-320	-294
NAF Lånkesenteret AS	29			29
Bratsbergveien 13 DA	197			197
Årets resultatandel	9 999	-323	872	10 548

Investeringene i datterselskap og felles kontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Resultatet i det tilknyttede selskapet SOS Vei Hjelp AS tas ikke inn i NAF sine regnskaper.

Note 6

Kontanter og bankinnskudd

	NAF	Konsern
Bundne klientmidler	59	59
Aktivitetsfond	1 632	1 632

Konsernets likviditet er organisert i en konsernkontoordning. Dette innebærer at datterselskapenes kontantbeholdning formelt sett er fordringer på morselskapet, og at alle konsernselskaper er solidarisk ansvarlig for de trekk konsernet har gjort.

Det er avgitt kausjonserklæring på totalt kr 35 millioner som sikkerhet for skattetrekk ansatte i konsern. Bankgarantien er i dag kr 7,5 millioner for skattetrekk ansatte i Forbund og kr 16,5 millioner samlet for Konsern.

Note 7

Egenkapital og minoritetsinteresser

Avsetning til Utviklingsfondet basert på årets resultat i NAF fratrukket 2,5% av driftsinntektene i Forbund, dvs uten Øvingsbaner.

I tillegg korrigeres avsetningen for tilførte midler fra lokalavdelingene gjennom året(+) og uttak gjennom året(-). Det er i 2018 vedtatt utdelinger på totalt kr 10,0 mill av Hovedstyret. Det som ikke er benyttet i vedtaksåret videreføres til påfølgende år.

NAF				Egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2017				258 062
Årets resultat eks utviklingsfond				14 855
Avsetning utviklingsfond				50 654
Korrigert verdi investeringer i datterselskaper				15 921
Egenkapital pr. 31.12.2018				339 492
Utviklingsfond	Pr 31.12.17	Tilført i året	Brukt i året	Pr 31.12.18
Overført fra overskudd Forbund	19 200	52 513		71 713
Tilført fra lokalavdelingene	100	2 151		2 251
Uttak gjennom året			-4 010	-4 010
Sum Utviklingsfond	19 300	54 664	-4 010	69 954

Konsern		Egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2018		258 088
Årets resultat eks utviklingsfond		5 942
Avsetning utviklingsfond		50 654
Tilbakeført tidligere eliminerte investeringer i datterselskaper		24 967
Egenkapital pr. 31.12.2018 ex minoritet		339 650
Herav minoritetsinteresse		
Minoritetsinteresse 01.01		12 217
Årets resultat minoritet		15
Korreksjon for endret eierandel		-62
Minoritetsinteresse 31.12.2018		12 170

Note 8

Drifts- og kapitalfond Øvingsbaner

	Kapitalfond	Driftsfond
Drifts og kapitalfond 01.01.2018	26 206	33 145
Årets resultat	917	254
Drifts- og kapitalfond 31.12.2018	27 123	33 399

Resultatet av driften overføres driftsfondet. Årlige underskudd som ikke dekkes av driftsfondet, dekkes med 1/3 av kapitalfondet og 2/3 med innbetaling fra Vegdirektoratet det påfølgende år. Kapitalfondet er Øvingsbanenes egenkapital og skal ikke rente beregnes. Ved avslutningen av årsregnskapet justeres kapitalfondet med den årlige endringen i konsumprisindeksen pr 15/12.

Ved eventuelt opphør av avtalen der staten ikke overtar banene skal eventuelle kostnader ved avviklingen dekkes av kapitalfondet. Eventuelle kostnader som ikke dekkes av kapitalfondet, dekkes av staten dersom det er staten som har sagt opp avtalen. Statens ansvar er imidlertid begrenset til kapitalfondets størrelse på oppsigelsestidspunktet. Eventuell gjenstående egenkapital etter at avtalen opphører, må NAF benytte til trafikksikkerhetsformål slik partene blir enige om.

Note 9**Langsiktig gjeld**

	NAF	Konsern
Pantelån NAF Øvingsbaner	25 000	25 000
Pantelån NAF Trafikksenter AS	0	16 985
Langsiktig gjeld til lokalavdelinger	47 550	47 550
Gjeld finansiell leasing	233	13 464
Sum	72 783	102 998

Pantelån i NAF Øvingsbaner har en kredittramme på 40 mill som ble fullt benyttet fra og med 2014. Lånet har en nedbetalingsstruktur på inntil 25 år. Av pantelån i NAF Trafikksenter AS har t kr 8.819 en gjenværende nedbetalingstid på over 5 år. Det er pr. 31.12.2018 inngått 77 kontrakter om finansiell leasing i konsernet. Kontraktenes varighet er 3-7 år og utløper i 2018-2025. Gjeld pr. 31.12.2018 representerer kontraktens gjenstående, ikke nedbetalte beløp.

Sum resterende estimerte leiebetalinger finansiell leasing:

Forbund	1 år	2-5 år	over 5 år
Nominell verdi	233	-	-
Nåverdi	219	-	-
Konsern	1 år	2-5 år	over 5 år
Nominell verdi	467	9 896	3 101
Nåverdi	439	9 312	2 918

Note 10**Annen kortsiktig gjeld**

	NAF	Konsern
Kortsiktig gjeld til lokalavdelinger	34 020	34 020
Påløpne feriepenger	12 206	24 104
Annen kortsiktig gjeld	2 382	13 765
Sum	48 608	71 889

Note 11**Lån til datterselskaper**

	Saldo	Forfall
NAF Trafikksenter AS	17 538	01.10.2027
Sum	17 538	

Lån som utløper i 2027 har neste avdrag 1.januar 2019 og har kvartalvise avdrag.

Balanseverdi lån til datterselskaper:	pr. 31.12.18	pr. 31.12.17
Sum lån til datterselskaper	17 538	59 500
Balanseverdi lån til datterselskaper	17 538	59 500

Note 12

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelse

	NAF		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Innskuddsbasert pensjonsordning				
Fra og med 2009 ble den ytelsesbaserte ordningen lukket, og det var da frivillig å gå over til den innskuddsbaserte pensjonsordningen. Fra og med 1.1.2016 er alle ansatte overført til innskuddsordningen. I denne ordningen føres kostnaden i sin helhet over driften, og ingen forpliktelser er balanseført.				
Kostnadsført innskuddspensjon	6 633	5 887	12 814	11 753
Ny AFP ordning				
Selv om ordningen er besluttet å være en ytelsesbasert ordning, føres denne fortsatt som en innskuddsbasert ordning da man ikke har tallmateriale for å beregne forpliktelse.				
Kostnadsført AFP	1 838	1 574	3 638	3 430
Tilleggspensjon > 12G				
Det ble i 2014 opprettet en tilleggspensjon som nå omfatter 5 ansatte. Pensjon kostnadsføres i sin helhet hvert år og har ingen forpliktelser utover dette.				
Kostnadsført tilleggspensjon	334	240	334	240
Gavepensjon				
I forbindelse med regulering av tidligere gitt gavepensjon er det i 2013 balanseført forpliktelse for denne ordningen. Ordningen er lukket Balanseført verdi nedskrives over 13 år.				
Balanseført forpliktelse gavepensjon	-473	- 584	-812	-1 002
Funksjonærtrekk ansatte				
Trekk over lønnsedel for ansatte med ytelsesbasert pensjonsordning	-1	-8	-18	-24
Effekt opphør ytelsesordning				
Gjenstående balanseførte pensjonsmidler ifm overfinansiert ytelsesordning	0	613	0	613
Total netto pensjonsmidler (+)/ pensjonsforpliktelser(-)	-473	30	-812	-389
Total netto pensjonskostnad (ref note 13)	8 804	7 693	16 768	15 399

Note 13

Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

	NAF		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Lønnskostnader:				
Lønninger	117 432	107 520	238 021	218 715
Leiet hjelp	5 583	3 219	7 545	3 735
Sosiale kostnader	17 348	16 259	34 102	32 382
Pensjonskostnader (ref. note 12)	8 804	7 693	16 768	15 399
Reisekostnader	3 865	4 480	3 913	4 518
Andre personalkostnader	6 964	7 133	11 547	14 668
Sum	159 995	146 303	311 896	289 418
Antall ansatte pr. 31.12:	167,0	164,0	392,0	392,0
Antall årsverk pr. 31.12:	160,9	156,1	383,7	377,3

Ytelser til ledende personer:	Adm Dir
Lønn og feriepenger	1 954
Bonus/andre ytelser	459
Pensjon	223
Sum	2 636

Styret i Norges-Automobil Forbund består av 11 styremedlemmer+ 4 varamedlemmer. Det er utbetalt samlet kr 1 765 tusen i styrehonorarer, tapt arbeidsfortjeneste og møtegodtgjørelse for 2018, hvorav styrehonoraret utgjorde kr 728 tusen av dette.

Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet for daglig leder, styret, styreleder eller andre nærstående parter. Samlede lån og sikkerhetsstillelser til fordel for ansatte utgjør kr 259 tusen i NAF og kr 472 tusen i konsern. Lånene avdras over 1 år. Renten tilsvarer norm rente fastsatt av myndighetene.

	NAF		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Revisor:				
Kostnadsført revisjonshonorar	197	191	491	479
Annen bistand	496	352	578	547
Sum	693	544	1 069	1 026

Kostnadsført revisjonshonorar og annen bistand i NAF er inklusiv merverdiavgift.

Note 14

Transaksjoner med nærstående parter

Salg av varer og tjenester til:	2018	2017
NAF AS	6 623	5 369
NAF Lånkesenteret AS	430	426
Sum	7 053	5 794

Kjøp av varer og tjenester fra:	2018	2017
NAF AS	13 187	13 212
NAF Lånkesenteret AS	320	315
Sum	13 507	13 527

Kjøp og salg av varer og tjenester mellom nærstående parter er gjennomført til markedsvilkår.

Nærstående part	Relasjon	Eierandel	Eierandel
		31.12.2018	31.12.2017
NAF AS	Datterselskap	100,00 %	100,00 %
NAF Lånkesenteret AS	Datterselskap	100,00 %	100,00 %
NAF Trafikksenter AS	Datterselskap	64,37 %	64,17 %
Bratsbergveien 13 DA	Felleskontrollert virksomhet	50,00 %	50,00 %

Inntekter management fee/shared service:	2018	2017
NAF AS	12 124	12 842
Bratsbergveien 13 DA	99	99
Sum	12 223	12 941

Kostnader management fee/shared service:	2018	2017
NAF AS	0	0
Sum	0	0

Management fee/shared service dekker følgende tjenester: Eiendomstjenester, Finansielle tjenester, Regnskapstjenester, HR-avdeling, IT-tjenester

Renteinntekter:	2018	2017
NAF Trafikksenter AS	584	459
Sum	584	459

For ytelser til ledende personer, se note 13.
For lån og sikkerhetsstillelser, se note 6.

Mellomværende:	2018	2017
Kortsiktige fordringer andre konsernselskaper	412	480
Sum kortsiktige fordringer konsernselskaper	412	480

Kortsiktig gjeld konsernselskaper	1 903	1 459
Sum kortsiktig gjeld konsernselskaper	1 903	1 459

Kontantstrømanalyse

	NAF		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad	65 770	23 597	56 596	25 919
Periodens betalte skatter	6	-7	0	-370
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	-27 079	8 116	4 316	10 166
Ordinære avskrivninger	29 234	40 441	49 100	60 231
Resultatandeler fra datterselskaper	-10 548	-2 400		-12 885
Endring i varelager, kundefordringer og leverandørgjeld	37 987	-8 945	33 712	-12 885
Resultateffekt opphør av pensjonsordning	502	1 436	0	2 505
Resultat NAF Øvingsbaner	1 171	2 405	1 171	2 405
Poster klassifisert som invest./finans. aktiviteter	0	784		
Endring i andre tidsavgrensingsposter	4 868	-2 532	11 263	-3 682
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	101 910	62 901	156 158	84 289
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	90 651	0	109 070	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-40 834	-19 155	-60 476	-51 601
Endring langsiktige lån fra lokalavdelinger	-7 273	-2 044	-3 531	-2 044
Reduksjon lån til lokalavdeling	0	2 669	0	-2 050
Reduksjon lån til datterselskap	41 962	3 600		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	84 506	-14 930	45 063	-51 334
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Endring langsiktig gjeld	-6 299		-4 997	-3 749
Nedbetalt pantelån	-9 000	-4 000	-10 512	-5 513
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-15 299	-4 000	-15 509	-1 764
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	0	0		
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	171 117	43 972	185 712	31 191
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	209 869	165 898	244 994	213 802
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	380 987	209 869	430 706	244 993

Kontrollkomiteens innstilling

Kontrollkomiteen har i egenskap av tillagt myndighet som desisjonskomite sammen med Forbundets revisor og økonomidirektør, gjennomgått hovedstyrets beretning og regnskap for 2018. Kontrollkomiteen har fått seg forelagt de dokumenter og oppgaver den har bedt om.

Under henvisning til fremlagt årsregnskap og revisors beretning, innstiller kontrollkomiteen på at Landsmøtet fastsetter det forelagte regnskap som Forbundets regnskap for 2018.

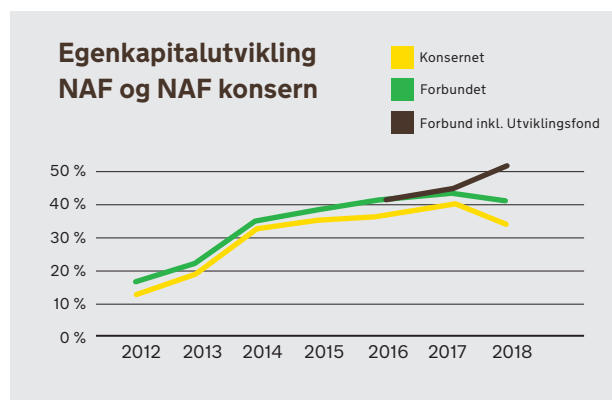
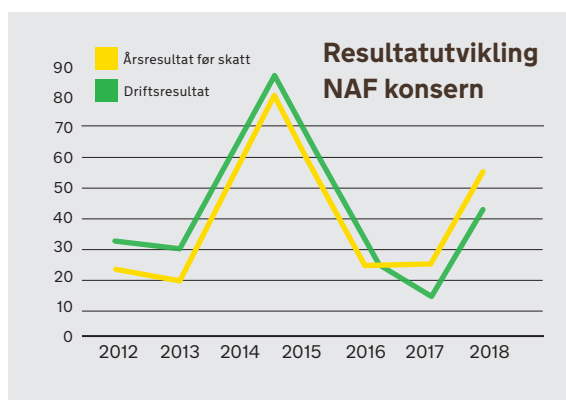
Oslo 8. mars 2019.

Tore Svensen
Leder

Kjell Arnold Sandbeck
Nestleder

Vidar Eidem
Medlem

Osvald Ludviksen
Varamedlem

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til Landsmøtet i Norges Automobil-Forbund

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norges Automobil-Forbunds årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på TNOK 65 509 og et overskudd i konsernregnskapet på TNOK 56 596. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norges Automobil-Forbund per 31. desember 2018 og av selskapets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Norges Automobil-Forbund per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Slavanger	Ålesund

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 20. mars 2019
KPMG AS

Øivind Karlsen
Statsautorisert revisor

Medlemsstatistikk

Avd.nr	NAF avdeling	antall pr 31.12.17	antall pr 31.12.18	Mottatt kont.andel kr
1	Ålesund og Omegn	12 033	11 675	992 805
2	Årdal	467	465	120 000
3	Asker og Bærum	20 424	19 866	1 614 425
4	Aust-Agder	8 001	7 999	665 760
5	Bergen og Omegn	36 035	35 163	2 927 879
6	Bodø og Omegn	6 315	6 311	565 266
8	Drammen og Opland	17 689	17 483	1 457 349
9	Egersund og Omegn	1 846	1 821	149 372
11	Farsund og Omegn	1 132	1 116	120 000
12	Fjordane og Ytre Sogn	6 390	6 299	534 110
13	Flekkefjord og Opland	976	974	120 000
14	Follo	14 845	14 566	1 200 675
15	Fredrikstad og Omegn	6 295	6 147	528 339
16	Gjøvik og Omegn	8 633	8 450	695 209
17	Hadeland	3 392	3 312	274 166
18	Halden og Omegn	3 331	3 182	274 866
19	Hallingdal	3 819	3 647	289 896
20	Hamar og Omegn	11 729	11 518	944 056
21	Hammerfest - Karasjok	1 636	1 656	139 874
22	Hardanger	1 393	1 370	120 000
23	Harstad og Omegn	4 526	4 461	391 182
24	Haugesund og Omegn	14 096	13 775	1 167 434
25	Indre Nordmøre	2 392	2 346	190 585
26	Indre Sogn	2 670	2 661	219 672
27	Alta og Omegn	2 380	2 344	205 322
28	Kongsberg og Omegn	4 080	4 001	337 334
29	Kristiansand og Opland	8 576	8 489	723 687
30	Kristiansund og Omegn	4 691	4 706	412 911
31	Søndre Vestfold	7 662	7 703	639 925
32	Levanger og Verdal	4 482	4 464	371 997
33	Lillehammer og Omegn	6 357	6 212	510 166
34	Lofoten	1 689	1 664	143 970
35	Mandal og Omegn	2 111	2 099	175 815
36	Midtre og Søndre Troms	4 069	4 029	350 089
37	Helgeland	8 829	8 686	774 756
38	Molde og Omegn	6 862	6 930	597 568

Avd.nr	NAF avdeling	antall pr 31.12.17	antall pr 31.12.18	Mottatt kont.andel kr
40	Moss og Omegn	6 720	6 547	552 220
41	Namdal	3 822	3 527	311 268
42	Narvik og Omegn	2 132	2 089	183 472
43	Nedre Romerike	10 700	10 356	883 123
44	Nedre og Vestre Telemark	10 985	10 867	909 739
45	Nordfjord	3 564	3 492	284 701
46	Nord-Gudbrandsdal	4 168	4 041	335 313
47	Nordhordland	6 129	6 097	501 845
48	Nord-Troms	1 981	2 033	169 381
49	Nordre Salten	534	539	120 000
50	Nordre Vestfold	5 646	5 573	458 693
51	Notodden og Omegn	1 252	1 253	120 000
52	Oslo og Omegn	51 377	49 603	4 334 347
53	Ringerike	4 187	4 183	349 276
54	Rjukan og Omegn	454	445	120 000
55	Romsdal	1 162	1 170	120 000
56	Rørø og Nord-Østerdal	2 829	2 735	218 404
58	Sarpsborg og Rakkestad	4 987	4 910	407 825
60	Solør, Vinger og Odal	6 560	6 368	516 923
61	Stavanger og Omegn	27 971	27 345	2 254 564
62	Steinkjer og Omegn	4 965	4 878	407 015
63	Stjørdal	2 701	2 680	227 232
64	Søre Sunnmøre	1 946	1 960	168 228
65	Sør-Trøndelag	27 241	26 760	2 228 091
66	Sør-Varanger	595	596	120 000
67	Sør-Østerdal	5 102	4 999	410 952
68	Tromsø og Omegn	8 472	8 573	760 602
69	Tønsberg og Omegn	8 506	8 384	701 552
70	Valdres	2 589	2 560	205 112
71	Vesterålen	3 193	3 161	279 438
72	Voss og Omland	2 264	2 225	185 340
73	Øst-Finnmark	1 317	1 333	120 000
74	Øvre Romerike	13 172	12 923	1 057 898
75	Øvre Østfold	6 302	6 155	504 688
80	Utland	477	462	-
Sum		497 851	488 419	41 475 701

Norges Automobil-Forbund
Skippergata 4, 0151 Oslo
Postboks 9343, Grønland
0135 Oslo
Tlf. 23 21 31 00
naf.no